

СЕНТОМАШАНИН

Лист за просвету, привреду и остале народне потребе.

ИЗЛАЗИ СВАКЕ НЕДЕЉЕ.

на 1/4 годину	6 Кр.
на 1/2 године	3 »
на 3/4 године	2 »

Поједини бројеви 10 пот.

ОДГОВОРНИ УРЕДНИК :

ЂОКА РАДУЛОВИЋ

Рукописи шаљу се на уредништво а новац за претплату а огласе на администрацију »Сентомашанина«
Огласи се рачунају по тарифи ако се више пута уврћује јефтиније.

Зашто и како се задужујемо.

III.

(Завршни чланак.)

Рекли смо, да само они зајмови користе, који се дижу у привредне сврхе, али и кад зајмове само на привредне сврхе употребљавамо, морамо добро пазити да не претеримо преко своје снаге. Има код нас много људи, који би хтели на пречац и од једаред да се подигну. То не ваља. Нисмо ми наједаред ни дошли до овог стања, па не можемо га ни поправити наједаред. Трговац и занатлија могу брже од нас да се подигну, али тако исто а да пропадне. Наш је већ посао спорији, а ваља да имамо увек на уму ово, да нека година може и да омахне, па да се испусти и оно, што је било сигурно.

Никако то не ваља, кад у оскудици свога новца, започнемо какав рад зајмом и ту претеримо, па мислимо: куд пукло сад. Тако чине коцкари; а онај, који хоће да се сматра као разуман и паметан домаћин, који мисли о себи и за себе, не сме се никако упуштати у така лакоумна и ча опстанак опасна предузећа.

При сваком предузимању рада разуман човек ваља добро да промисли, да измери своју снагу, да добро срачуна: је ли кадар, да се подухвати тога посла и да га каква изненадна промена не смете, па ће онда, где год стане, поуздано стати и неће зепсти у срцу.

Поуздан корак у каквом предузећу може учинити само онај ратар, који

тачно води рачун о целокупном своме примању и издавању преко године, јер ће тада и знати најбоље шта је кадар учинити.

Међутим, и ако без вођења рачуна не би смела бити ратарска кућа, ипак не водимо рачуне и правдамо се тиме, што нас ухвати страхота колико се на којешта преко године потроши.

Баш зато и треба да записујемо све, па се нећемо и даље обмањивати. Само тако ће нам се отворити очи да уочимо куд нас непромишљен и за нас неприличан начин живота води, па ћемо се много брже отрести многих наших рђавих навика и сувишних прохтева, па отуд сигурнијом руком држати своје; а и напредовање наше добило би јачег полета, јер би били у стању поред зајма, да улажемо у рад и своју зарађену и уштеђену готовину.

Васпитање деце.

У раду око васпитања деце родитељи и школа су најважнији фактори. Толико се писало и говорило да нам родитељско васпитање не ваља, те да отуда ни школа не може своју задаћу да врши и испуни, па ни данас не стојимо боље, шта више изгледа нам да стање иде на горе а не на боље. Школа баца кривицу за свој неуспех на родитеље, родитељи опет на школу. Међутим може да буде да и једни и други греше, али тврдимо, да школа никада не пада у таку погрешку као родитељи, но најгоре је кад између школе и родитеља нема споразума.

Родитељско васпитање треба да иде за тим, да спреми дете за школу и живот. Па да ли се у том правцу и на том ради? Смемо отворено тврдити да врло мало родитеља полагају добар основ за васпитање своје деце. Многи се и не баве тим питањем, него остављају децу саму себи и држе да ће све оно добити од школе и јавнога живота, што му они нису пружили. Разуме се да је тако схватање погрешно и штетно. Родитељи треба примерима да утичу на децу, јер деца најрадије подражавају примере својих родитеља. Па баш ту стојимо ми најгоре. Но често се дешава, да између матери и оца нема споразума, него што један гради, други руши. Често заповест очеву дете не извршује на повлађивање материно, или одриче послушност матери, што дете зна, да за леђи има оца, који му то одобрава. Овако васпитање створиће од детета непослушна и самовољна младића, који ће чим мало ојача показати се тим, што неће извршивати заповести и налоге родитеља, што ће дрскост његова да избија свугде. Истина да родитељи неће да верују да таку децу добијемо услед рђавог васпитања, но држе да је тако рођен, али ми тврдимо, да то све отуда долази, што су га томе они научили пружајући му примере, или повлађујући му да може и оно чинити, што му трује душу. — Но дотакнимо се неколико примера, које пружа дом родитељски својој деци, а који су од врло штетних последица по васпитање деце.

Не ћете наћи једну кућу, у којој

боји се да Лала не каже: »А што си море ту кљусад задуво.«

У очи Михаља Дара баш на Ђоши пред дућаном Гациним изгубила грошић, а Гавра испустио бич. Дућанија Гаца протрео руке, помислио на сватовски фар. Сутра дан певао у бирцузу Трива Шапан хегедуш нову песму на највиши глас:

»Шта си Даро мислила,
Кад си кола видила,
Мислила сам да су наша
Кола са салаша.«

Ни Глиши Пркосовачком ни Мији Мудринском није било криво за песму ту, догод није у недељу после јутрења уобичајеним начином добовар издобовао, да ће се за две недеље бирати презеш црквени. Одма је још тамо казаво Глиша да Мија не може бити презеш, — не зна име записати, а Мија је сместа поручио провадациници Маци, да од сватова нема ништа. Сретан је Глиша, што га је јединац лане научио име записати, а и цело село каже: да је Глиша ученији. Чуо то Мија, каже Дари, да га учи име записати. Још оног дана није да је написао већ иструковао писме мислете.

Било је речи и за дућанију Гацу и за чизмара Мишу, али то је малина справ највећа

два газде у селу, који се бацише у кортешар само да ни један не остане у срамоти.

Звонар, браца-Кузма, отишао још оног дана кад је издобовано у бирцуз код сека-Јуце Курћануше, кад тамо баш реч о презешу. Пуно људи, сваки на своје говори и браца-Кузма је казао: »Људи, оно ја немам гласа, јер сам звонар, али имам права; ја би био за попу оца Петра.« У тили час дигла се граја: »Нећемо попу, он није народњак. Ми стекли нашој цркви, па он шалајчанин нашим новцем да газдује, па још да нам и потроши све новце.« »И не треба.« уплете се бирташица сека-Јуца. Еј, да је мој Тима, бог да му душу прости, сада жив показао би он њему као што му је и показао кад је био татор. Није мој Тима ни годину дана био татор, а он на њега од куд год: »Море Тимо положи рачуне.« Додијало то Тими, а у јесен баш купио вина, а знате како је у јесен, бирташу треба највише новаца. Дошао Тима једаред кући, каже човек: »Попа ме опет у скупштини напао због рачуна.« Љутит човек те како коју чашу испије а он: »А, чекај попо осветићу ти се.«

Био св. Никола, попа хоће нову одежду да обуче, Тима не да, — и јесте тако; од куда може он нову одежду облачити без татора, а

ПОДЛИСТАК.

Опрости оче . . .

Како је у селу П. Србин поздравео први грађански брак.

— Слика из српског живота —

У селу П. бирали у црквеној општини презеша. Глиша Пркосовачки, на гласу први газда, дао се бирати, али и Мија Мудрински радо би да презешује. Обе су куће пуног изобиља, само у једном сиротиња худа. У једној кући мушко, у другој женско мазили дете. Равни собом живели су лепо, но сваки живи у селу тврди, да ће се при избору презеша отуђити.

У селу зуцају још, да Глишин јединац Гавра, од када се момчи, сваке суботе и у очи свеца, када са салаша кући долази, скреће кола на околиш уз кућу Мијину и таман кола уз кућу а Мијина ћерка Дара из карицика па у дућан. Још за сунца говори Нани: »Нано, нестало крстара за кандило, — треба у дућан.« Више пута и не би, али тако се баш догоди, она у дућан а Гавра са салаша те иду упоред. Гавра хити да стигне за рана, на јарошу замори коње а у селу их пусти да се одувају,

влада неспоразум између оца и матере. У такој кући се чују свакојаке погрдне речи, које се лепе детета. Но и сам тај живот, то узајамно несношење између мужа и жене, рђав је пример во дете. Оно долази да само закључује ко има право, отац или мати, па према томе одаје и поштовање, а да ли он ту праведно решава, то је питање. Но узмимо да је праведно схватио, како може одавати поштовање и једном и другом, кад ће се његово мишљење у томе, ко има право, ко не, мењати, те онда неће бити ни једно од њега поштовани, онда је он остављен сам себи у најгорем добу, а последице тога се опажају тек у доцнијем животу. Отац и мати примером свога живота треба да служе деци за пример. Све, што они чине пред децом својом, присвајају им деца, јер какве примере пружате деци, такву ћете децу и имати.

Опасна једна је мана код наших родитеља да своју децу »мазе«. То се састоји у томе, што вољу »мазину« не сме нико покварити и свака његова жеља мора се испунити. У животу буде така »маза« најнесретнији човек, а с њим и његови родитељи. Љубав родитељска не сме никад бити претерана, она не сме ићи тако далеко, да воља детиња буде господар и да се она мора остварити па ма то било и на штету детињу. Така љубав родитељска унесређава децу и извесно је, да така деца неће моћи бити у животу сретна, те онда дете у животу скупо плати оно добро, ако се добром назвати може, које је у детинству уживало.

Дом родитељски из малена морао би деци пружати само лепе примере. Учити их послушности, уредности, вредноћи и штедњи. Све то деца треба да виде од родитеља, јер говорити им о послушности, а показати им пример непослушности то исто тако вреди, као да им и нисте говорили.

Нису позвани родитељи да своју децу васпитају добро само ради среће њихове деце, но и ради среће народне и друштвене. Што друштво и народ има више васпитаних и образованих чланова, и само ће друштво и народ лакше и боље напредовати. То не може сама школа пружити, јер ни школа не може оно поправити и дотерати што малаксалост и млитавост

Тима ишао у Нови Сад и купио за 100 форинти све на гране. Пресела попи служба, у земљу да пропадне од срамоте у старој одежди, сви гледе час у попу час у Тиму шта ће бити, а Тима кад је носио тас за сваку крајцару каже човек: »Бог да прости!« па ће тек гдекојем: »А шта велиш, јесам ли показао попи?« Кад је дошла придика, а Тима каже, да попа како коју реч, а он на њега гледи. Осетио Тима, да се попа хоће да измири, — кад Божић а он њему нову одежду из ормана, па бар да му је фала казао, него опет бургијашко због рачуна, онда смо и посрнули. Па јели то поштено од попа?

Док су они тако у речи били, а ево и Илије ковача.

»Шта ви људи добро радите, да л' не бирате презеша?« и наручи пет литара вина. »Да је на мени ја бих Мију Мудринског, не знам како ви мислите, али могу вам казати, да је прави народњак, брани наша права, а признају га и новине. Ено, кад је биров хтео попашу да подигне, а он не да; кад је попа хтео да му се квартил зида, а он не да; ено кад је крава у порту залутала, попа тера на ње, а он не да, вели: »Наша је порта, трава епа па зашто не би сиромаш помагали; кад

родитеља поквари. Велико наше зло лежи баш у томе, што родитељи не врше своју задаћу и дужност онако, како би требало, а хоће ли то када бити, тешко је рећи, јер кад се већ тужимо да нам не ваља породично васпитање сада, онда се не можемо надати да ће се то изменити, јер чланови будуће породице оскудевају у добром васпитању, па је природно, да га неће умети ни знати другом пружити ни дати. А кад тако стојимо у породици, без сумње да неће школа никада моћи постићи оно од ученика, што јој је у задаћи, јер нема ко да је испомаже у послу око васпитања и образовања омладине. Зато би нужно било да се успоставе правилни односи између породичног васпитања и школског образовања, а то би се успоставити могло само онда, кад би родитељи озбиљније схваћали своју задаћу око васпитања своје деце.

Сентомаш, 12. (25.) јула.

Представка Аустроугарске Србији. Прошле среде, 9. (22.) о. м. предао је аустроугарски посланик на српском двору, генерал барон Гизл, влади краљевине Србје представку од стране наше монархије, у којој ставља оправдане захтеве и тражи одговор у суботу 12. (25.) јула о. г. до 6 сати у вече. Представка је по спољној форми врло учтива, али по својој садржини врло одлучна. Но пошто се наш лист не бави политиком, то ми представку не можемо донети у целини. У меродавним круговима држе да је данашње стање врло озбиљно, али се може надати, да до рата не ће доћи мада се толико говори и пише о њему. Томе се сме човек тим више надати, што рат између аустроугарске монархије и Србије апсолутно не би могао бити усамљен, него би повукао за собом и друге државе, услед чега би се могао изродити европски рат, а то тек нико данас не жели.

Паника на берзи. На берзи је због представке Аустроугарске Србији било настала паника, јер се сматра, да се српско-аустријски сукоб налази сада на врхунцу и да ће се још ових дана догодити врло значајне ствари. Вредност хартијама поново је пала и сада је нижа него што је икада до сада била. И у Берлину је на берзи било велике узнемирености.

је умрла попадија, учитељ хоће да опрости попи за звона да не плати, а он не да; ено, кад су хтели још једног учитеља да плаћамо, а он не да, зар не знате кад учитељ није био о Петковачи на јутрењу, а он друге недеље њему у брк: »А где си учио на јутрењу?« Ено, кад смо литију носили, попа хоће газдачким сокаком, а он не да; газда па држи уз сиромаш, — па шта све још неће дати кад постане презеш, — ни звоно зазвонити неће када попа хоће него када ми хоћемо.

Људи се згледнуше и за тили час захори се: »Живио газда-Мија!«

Ствар је решена. Мија Мудрински биће презеш. Црквени певац још се мало противио, али је на брзо и он пристао, баш кад се он са столице скотрљао отела му се са усана реч: »Живио газда-Мија презеш!« Звонари су сви једнаки, још се ни један звонар није противио пуној чаши и већини гласова и црквењак браца-Кузма отпојао је »многаја љета« четвртог гласа, када је Илија ковач наздравио газда-Мији, али је сутра дан о јутрењу све приповедао попи и казао му: »Само да није звонар, показао би он како се презире свјашченически чин.« Бирташица Јуца сва се топи од милине, воле што је на њену руку испало, она је хтела

Вести из места и из народа.

Епископ бачки Г. Митрофан Шевић у Ловрани. Његово Високопреосвештенство г. Митрофан Шевић епископ бачки отпутовао је на шест недеља у Ловрану на лечење. За време његова одсуства замењиваће га Високопречасни г. Георгије Видицки архимандрит манастира Ковиља.

Лечење краља Петра. 11. (24.) о. м. отишао је краљ Петар из Врањске Бање у Рибаре. Краљ ће се у Рибарској Бањи бавити месец дана. Његово путовање из Врањске Бање у Рибаре не може се тумачити, да и се његово здравље погоршало. На против се из дворских кругова сазнаје, да се краљ Петар у Рибарској Бањи врло добро опоравио и да ће на савет лечника цело лето провести у српским купатилама, јер у Београду је велика врућина. С тога се поуздано може очекивати, да ће краљ Петар концем септембра опет преузети владу у своје руке.

Депутација босанских Срба код грофа Штирка. Депутацију босанске срп. народне странке примио је у Бечу аустријски министар-председник гроф Штирк. Вођа депутације Димовић захвалио је на држању, које заузеше меродавни државници монархијини, па је завршио уверавањем о лојалности и верности српског становништва у Босни Гроф Штирк је изразио задовољство над тим очитовањем и позвао је лојалне Србе у Босни, да и они потпомогну борбу против држави опасних елемената.

Нов управитељ Српског Народног Позоришта. Јављају нам из Новог Сада, да је г. Јован Грчић, умировљени професор и књижевник, изабран за управитеља Српског Народног Позоришта. Мило нам је, што је избор пао на г. професора Грчића и држимо, да је излишно унапред напоменути, да на новог управитеља велике наде полагамо, јер смо уверени да ће г. Грчић, као дугогодишњи критичар и искрен пријатељ ове наше културне установе, сав свој труд и сво знање уложити на поправци стања у нашем позоришту.

Са другарског вечера Новосадске Трговачке Омладине. У суботу, 5. (18.) о. м. одржано је четврто другарско вече Новосадске Трговачке Омладине на којем је предавао г. др. Коста Хаџи о модерној трговини. Омладинци су у

још прва да каже за газда-Мију, али није хтела ко жена да се уплеће.

Тако су општинари села П. лепо провели дубоко у ноћ сложни и весело догод до плаћања није дошло. Ковач Илија плаћа пет литара, а фали још петнаест, нико неће то да плати. Звонар браца-Кузма мора на јутрење па је први »полако« отишао. Мал' се не потукоше. Ацко Жижин већ огребао Илију ковача и у тај мах ће Илија рећи: »Та, драга браћо, презеш плаћа.« Сви се сложише на ту паметну реч. Син Јуџин Марко записао је кредом на врата: Петнаест литара шиљера. Јуца к'о жена, која се не меша у партаје, изоставила је име презешево. — Не верује мушкој глави, ко зна ко ће бити, па ко буде тај нек плати ма и попа био.

Док су тако старешине у селу употребиле своје право, да се у бирцузу Јуце Курђануше саветују о избору презеша, дотле и бирцуз Ђоке Божића није био празан. Недељом и свецем све крчи, тамо је коло сеоско. Хтео пона више пута да растера али не може, неда газда Мија Мудрински.

(Наставиће се.)

лепом броју присуствовали овом предавању и пажљиво саслушали речи предавачеве. При свршетку предавања омладина је одушевљено поздравила г. др. Косту Хаџи.

Одликowana Српкиња. »Клотилдино удружење за уновчење женских радова« приредило је априла о. г. у Будимпешти изложбу у музеју индустријских вештина. На тој изложби су стекли опће допадање и признање мадејра и ажур-радови, што их је изложила гђа Катарина Ранкова, супруга Србина занатлије г. Николе Ранкова у Чакову. Сада, када је о тим изложеним радовима жирија начинила свој суд, горе споменуто удружење је гђу Катарину Ранкову одликовало почасном дипломом за уметничку технику и добар укус у њеним радовима.

Споменик дра Светозара Милетића. Полиција у Срем. Карловцима узаптила је код председника српске народне радикалне странке г. дра Ђорђа Красојевића уложну књижицу од К 16.167.71. А новосадски варошки велики капетан г. Нандор Пајерле оглобио је издавача »Заставе« г. Миту Клицину како због прилога на Милетићев споменик, тако и због прилога, које су прилагали појединци у страначки фонд срп. нар. радикалне странке. Против те полицијске пресуде је г. др. Коста Хаџи, адвокат ондашњи, поднео уток.

Осуђени 4. (17.) о. м. одржана је пред кр. судбеним столом у Митровици расправа против г. Чедо Чакре, општинског бележника у Каменици и каменичког поседника г. Тодора Ранина. Њих су пријавили, да су за време балканске кризе говорили против Аустроугарске. На суду су против њих сведочили агент паробродског друштва Бохач и поседник каменички Штауб. Суд је осудио због сметања јавног мира г. Чеду Чакру на 6. а г. Ранина на 4 месеца тешке тамнице поопштрене постом. Против те пресуде уложио је бранилац оптужених др. Александар Рокнић ништовну жалбу на сто седморице.

Умножење становништва у Новоме Саду. Ускоро ће се настанити у Новоме Саду 160 породица железничких радника. Сви они, који прате железничке возове на југу Угарске, настаниће се у Новоме Саду. То значи, да ће Нови Сад добити око 150 нових становника. Осим тога отвориће се у Новоме Саду школа за железничке ниже чиновнике. Она ће отпочети свој рад 1. септембра о. г.

Нова општинска кућа у Тителу. Тителска нова општинска кућа је сасвим готова, те се сад у њу преносе ствари из старе општинске куће. Стару општинску кућу је купила Шајкашка Штедионица, она ће ју преоправити и у њу ће се преселити.

Захвалност гђе Хартвиг. Гђа Хартвиг је упутила својеручна писма краљу Петру, наследнику престола, краљевићу Ђорђу и Павлу, члановима владе дипломатском и официјерском кору, београдској општини, разним корпорацијама и личностима изјављујући захвалност на указаном саучешћу и импозантном Хартвиговом погребу.

Хартвигова породица. Госпођа Хартвиг изјавила је жељу, да се стално настани у Београду. Идуће недеље она путује са госпођицом Хартвиговом у Петроград, да цару и руској влади захвали на високом и топлом саучешћу, а затим се враћа у Србију.

Талијански конзулат у Србији. Италија је основала конзулат у Скопљу. Тим конзулатом управљаће Цуколини, секретар талијанског министарства спољних послова. Италија ће основати конзулате још у Битољу и Призрену.

Уништена бугарска чета. Једна бугарска чета од шест људи, обучена у српску униформу, под водством бугарског комитског војводе Ичка, прешла је српску границу па је хтела да продре дубље у унутрашњост земље. Али српски погранични стражари познадоше Бугаре и целу чету уништише.

Видовдански дарак Чивута у Београду. Кутије и касице, које су биле у крају Београда свих Чивута и њихових домова и друштава, дале су све заједно 1636.65 динара. Кад се узме, да су многи Чивути давали и кутије и касице на другим крајевима Београда, изнеће Видовдански дарак Чивута у Београду готово десетину целокупног прилога, који је дао Београд.

Вести са стране.

Наследник престола Карло Фрања Јосиф. — пуковник. Њег Вел. цар и краљ именовао је наследника престола Карла Фрању Јосифа пуковником 1. хусарске пуковније у Бечу.

Француски капитал и Аустроугарска. Велике француске банке отказале су аустроугарским и мађарским банкама капитале, које су им биле дале на услугу. Сви ти капитали биће у извесном року повучени.

Талијански индустријалци. Група талијанских индустријалаца отпутовала је у Нову Србију ради проучавања услова и терена за остварење неколико великих индустријских предузећа.

Раднички штрајкови у Русији. Већина фабричког радништва у Русији штрајкује. Прошле среде је дошло до уличних изгреда. Озлеђено је 15 полицаја. Козаци су пуцали на раднике. Многи су рањени У Петрограду штрајкује 150.000 радника, обустављен је и трамвајски промет, а у Риги 40.000 радника.

Гђа Кајо пред поротом У Паризу је отпочела расправа против гђе Кајо, која је убила уредника Калмета. Расправа је од општег интереса. Чак и најважнији догађаји, као посета Поенкара у Петрограду и измене здравица, бачени су на страну. Гђа Кајо дошла је у дворану у црној хаљини. После прозивања поротника госпођа Кајо говори узбуђеним гласом, те се уморила и расправа је на час прекинута, па се опет наставила У сузама завршује свој говор, да није хтела убити Калмета. Њен супруг, бивши министар Кајо, изјавио је, да га је Калмет лично гонио, па је својој жени рекао, да ће убити Калмета. То је побудило његову жену да сама оде Калмету Са својом женом је живео срећно, али Калмет је хтео да му разруши породични мир. Кајо признаје, да је он свему крив. За време одмора пришао је својој жени и пољубио је у руку.

Две тајне парнице. У Марбургу се водиле две тајне парнице, у којима су оптужени окривљени ради злочина против јавног морала. 26-годишњи младић Иван Правдић, из Облака, крај Птуја, починио је злочин на једном ђачету. Осуђен је на два месеца тешке тамнице. — Пред истим судом водила се расправа против 58-годишњег Михајла Флајшмана из Горње Приставе, крај

Птуја, којем је у марту о. год. умрла жена. Од тога времена је почео удовац да живи са својом 16-годишњом ћерком Маријом и то с њезином дозволом. Он је осуђен на 6 месеци тешке тамнице, а његова кћи на 6 месеци обичне тамнице.

Отштета глумици Лили Ферон. У парници за отштету бивше глумице Лили Ферон против велепоседника Петра Кагерна због аутомобилске несреће код Најнкирхена, којом приликом је глумица убогаљена за сав свој живот, коначно је изречена осуда. Цивилно је судиште досудило тужитељици 80.000 круна болно-отштетних трошкова, К 13.571 трошкова за лечење и осим тога доживотну ренту од месечних К 550.

Девојчице у служби полиције. Из Босне је дошла у Љубљану једна девојчица од 16 година као полицајна конфиденткиња и каже да се сада у Љубљани налазе много оваквих девојчица у служби полиције.

Развод брака у Америци. Из њујоршке статистике о последњој години, нарастао је број развод брака у другој половини прошле године за 50% — дакле се подвостручио. Новине бацају сву кривицу том фамилијарном неморалу особито на игре као танго, па онда и на женске хаљине, које су сваки даном све развратније.

Теле са шест ногу. У Ораховици је крава сељака Ђуре Марића, добила теле, које има шест ногу. Теле је развијено. Разуме се, да је овај догађај побудио у месту сензацију, па читаво место иде Марићу као на ђабу да види то чудо од животиње.

Новије вести.

Из угарског сабора. У седници заступничке куће угарског сабора од 10. (23.) о. м. искључен је посланик Шимеги са 10. а Фернбах са 5 седница. Шимеги није хтео изићи из саборске седнице (због тога је предат имунитетском одбору), седница је прекинута, но кад и у настављеној седници не хтеде изићи, председник је позвао парламентарну стражу. Ова није посредовала, јер је онда Шимеги изишао из саборнице.

Читуља. У Петрограду је преминуо од запалења плућа књаз Владимир Петровић-Мештшерски, руски књижевник, публициста и власник »Гражданина« у 69. години свога живота. Лака му земља!

Страховита бура у Будимпешти. Прекјуче је у Будимпешти беснила страховита и опасна бура. Погинуло је седам особа, а 39 особа је тешко озлеђено. Пред саборском зградом прекинуле су се електричне жице и убиле су једног човека. Зграду дрваре Лордове је срушила бура и греде су убиле два детета. Олуј је скинуо кров са зграде гимнастичког клуба у Францовој вароши; том приликом је погинуо један човек. Материјална штета износи више милијона круна.

Хапшење због сарајевског атентата. У Мостару је ухапшен истражни судија Лука Савић, јер је у кавани одобравао сарајевски атентат и тврдио, да Хрват не би био способен да изврши такав атентат, јер су Хрвати кукавице. Савића је пријавио капетан Фијала, који је седео у кавани за другим столом.